יַשִּׁיר בָּהּ נִימִין הַמְּדַלְדְּלִין, וַאֲפִלּוּ אִם הִיא (סכ) קְבוּעָה בַּכֹּתֶל. ת אֲבָל מֻתָּר לְהִסְתַּכֵּל בְּמַרְאָה (סג) * שֶׁאֵין בָּהּ (סד) חֲשָׁשׁ זֶה, אֲפִלּוּ אֵינָהּ קְבוּעָה:

ת שם בפוסקים הנ"ל.

שג דִּיני תַּכְשִׁיטֵי אִשָּׁה. ובו כ"ז סְעִיפִים:

א א לֹא תֵצֵא אִשָּׁה בְּחוּטֵי צֶמֶר וְלֹא בְּחוּטֵי פִּשְׁתָּן וְלֹא בִּרְצוּעוֹת (א) שֶׁבְּרֹאשָׁהּ, מִפְּנֵי (ב) שֶׁצְּרִיכָה לַהֲסִירָם בְּשָׁעַת (פ) טְבִילָה, חֲיִשִׁינַן (ג) שֶׁמָּא תּוֹלִיכֵם אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. ב וְאִם הֵם (ד) קְלוּעוֹת בְּשָׂעָרָהּ, מֻתָּר. ג וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹסֵר. ד וְאִם הֵם (ה) מְעֻשֶּׂה אֲרִיגָה, מֻתָּר, שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לַהֲסִירָם בְּשָׁעַת טְבִילָה. הַגָּהּ: וּבְלִבַד (ו) שֶׁלֹּא יִהְיוּ (ג) מְטֻנָּפוֹת אוֹ מְזֻהָבִים, דְּאָז (ג) מְסִירִין כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְטַנְּפוּ בַּמַּיִם (טור והרא"ש פ"ו סי' ג) וסמ"ג (לאוין סה"ב): ב מֻתָּר לָצֵאת בְּחוּטִין שֶׁבְּצַוָּארָהּ, (ז) שֶׁהֵם רְפוּיִים וְאֵינָהּ צְרִיכָה לַהֲסִירָם בְּשָׁעַת טְבִילָה. ו אֲבָל בְּקִטְלָא שָׁבְּצַוָּארָהּ, אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁצְּרִיכָה לַהֲסִירָם בְּשָׁעַת הַטְּבִילָה, (ח) לְפִי שֶׁהִיא מְהֻדֶּקֶת אוֹתָהּ כְּדֵי שֶׁתִּרָאֶה בָּשָׂר, וְחֲיִשִׁינַן דִּילְמָא אָתֵי לַאֲתוּיֵי אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. ז וְלֹא תֵצֵא בְּטוֹטָפָת, וְהוּא כְּמִין צִיץ וּמַגִּיעַ מֵאָזֶן לְאָזֶן, וְלֹא בְּשַׁרְבִיטִין, וְהוּא גַּם כֵּן צִיץ, וְאֵינוֹ מַגִּיעַ אֶלָּא עַד לְחָיַיִם, שֶׁכּוֹרַכְתּוֹ עַל רֹאשָׁהּ

א א שבת נ"ד (ע"א) בְּמִשְׁנָה וּבְגְמָרָא. ב טור בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם וְרא"ש (פ"ו סי' א) וְהָרַ"ן (כה: ד"ה וכתבו) שָׁם. ג רַשׁ"י שָׁם (ד"ה לא). ד שָׁם בְּגְמָרָא. ה שָׁם בְּרֹב יוֹסֵף אֵלִיָּהוּ דָּרֹב הוֹנָא. ו שָׁם בְּמִשְׁנָה וּכְרַבִּי יוֹסֵף לָהּ וְרַבִּינָא שָׁם. ז שָׁם בְּמִשְׁנָה וּכְדַפְרַשׁ לָהּ רַבִּי אַבָּהוּ שָׁם (ע"ב).

בְּאֵר הַיֵּטֵב

א (פ) **טְבִילָה.** כָּתַב הַבְּאֵר הַיֵּטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי, וְאִם הַבְּתוּלָה אֲסוּרָה מִפְּנֵי גְּזֵרָה זוֹ צָרִיךְ עִיּוּן, כִּי הַבְּתוּלוֹת אֲסוּרוֹת לִטְבֹּל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קפ"ג (כ"י ד"ה הוסיפו), עַיֵּן שָׁם. וְלֹא יָדַעְתִּי לָמָּה מְסַפֵּק בִּבְתוּלָה טִפֵּי מִבְּזִקְנָה דְּאֵין שִׁיּוּר נִמְי גַּבֵּהּ טְבִילָה, וּלְדִידִי אֵין סָפֵק, דְּלֹא פְּלוּג רַבָּנָן בְּתַקָּנְתָּא, וְכֵן כָּתַב הַשַּׁ"ז בְּסָעִיף קָטָן (ד') [ב'], יַעֲיֵן שָׁם: (ב) **מְטֻנָּפוֹת.** שְׁאוֹ חוֹצֵץ: (ג) **מְסִירִין.** זֶהוּ טַעַם עַל מְזֻהָבִים:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כְּדַרְכּוֹ בְּחֵל: **(סכ) קְבוּעָה בַּכֹּתֶל.** שֶׁלֹּא יוּכַל לְהַשִּׁיר בָּהּ, גַּם כֵּן אָסוּר, דְּלֹא חִלְקוּ חֲכָמִים בְּמַרְאָה שֶׁל מַתָּכוֹת בֵּין קְבוּעַ לְשֶׁאֵינָהּ קְבוּעַ: **(סג) שֶׁאֵין בָּהּ וְכוּ'.** כְּגוֹן בְּמַרְאָה שֶׁל זְכוּכִית כְּעֵין שֶׁלָּנוּ, וְהוּא הַדִּין בְּמַרְאָה שֶׁל מַתָּכוֹת כְּשֶׁאֵינָהּ עֲשׂוּיָה חֲרִיפָה, וְהַטַּעַם, כֵּיוָן דְּאֵינָהּ עֲשׂוּיָה כְּלָל לְהַשִּׁיר בָּהּ נִימִין לֹא גָּזְרוּ כְּלָל עָלֶיהָ, וְלֹא חֲיִשִׁינַן שֶׁמָּא כְּשֶׁיִּרְאֶה בַּמַּרְאָה שֶׁהֵן מְדַלְדְּלִין יֵלֵךְ אַחַר מִסְפָּרַיִם כְּדֵי לְהַעֲבִירָם, (פד) דְּאַדְּהָכִי וְהָכִי שָׁהוּא שַׁבָּת: **(סד) חֲשָׁשׁ זֶה.** עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קנ"ו (ס"ב) בְּאֵיזֶה אֹפֶן מֻתָּר לְהִסְתַּכֵּל בְּמַרְאָה:

א (א) שֶׁבְּרֹאשָׁהּ. אַכְלְהוּ קָאֵי, וּלְאַפּוּקֵי חוּטִין שֶׁבְּצַוָּארָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף ב': **(ב) שֶׁצְּרִיכָה לַהֲסִירָם וְכוּ'.** הַיְנוּ דִּלְמָא מִתְרַמְּיָ טְבִילָה שֶׁל מִצְוָה, וְתֵכֶף לַהֲסִירָם מִפְּנֵי חֲצִיצָה, וְאָתְיָא לַאֲתוּיֵי מִדְּבָרִים שֶׁכָּתְבוּ דְּלֹא פְּלוּג רַבָּנָן בְּתַקָּנְתָּא, אַרְבַּע אַמּוֹת. וְעַיֵּן בָּאַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ דְּלֹא פְּלוּג רַבָּנָן בְּתַקָּנְתָּא, (פ) וַאֲפִלּוּ זְקָנָה וּבְתוּלָה לֹא תֵצֵא: **(ג) שֶׁמָּא תּוֹלִיכֵם.** וְדַוְקָא (ג) בִּדְבָרִים קְטַנִּים כְּאֵלּוּ הוּא דְּחָיְשִׁינַן, כֵּיוָן דְּאַף בְּחֵל לְפָעָמִים הֵיא נוֹשֵׂאתָן בְּיָדָהּ, אֲבָל דְּבָרִים שֶׁהֵם עִקַּר מַלְבּוּשִׁים לֹא חָיְשִׁינַן לְהָכִי, דְּאֵין דַּרְכָּהּ לֵילֵךְ בִּלְעָדָם, וּבְוַדַּאי תִּלְבְּשֵׁם אַחַר הַטְּבִילָה: **(ד) קְלוּעוֹת בְּשָׂעָרָהּ מֻתָּר.** דְּהָא לֵיכָּא לְמֵחַשׁ דִּלְמָא אָתְיָא לַאֲתוּיֵי, דְּהָא אֲסוּרָה לִסְתֹּר קְלִיעַת שְׂעָרָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף כ"ו. וְטַעַם הַיֵּשׁ מִי שֶׁאוֹסֵר, הוּא דְּדִלְמָא כְּשֶׁתִּרְמֵי לָהּ טְבִילָה שֶׁל מִצְוָה תִּסְתֹּר הַקְּלִיעָה עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי וְתוֹצִיא הַחוּטִין, וְאָתְיָא אַחַר כָּךְ לַאֲתוּיֵי [טַ"ז (סק"א)], וְעוֹד טְעָמִים אֲחֵרִים עַיֵּן בְּב"ח (ס"א) וּבְבָאוּר הַגְּרָ"א: **(ה) מְעֻשֶּׂה אֲרִיגָה.** דְּהָנֵי לֹא מְהַדְּקִי שַׁפִּיר וְלֹא חָיְצִי. וְעַיֵּן יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קצ"ח, דְּסָתַם שָׁם בְּסָעִיף ג' דְּדַוְקָא כְּשֶׁמַּעֲשֶׂה אֲרִיגָה הָיוּ חֲלוּלִים, אָז אֵין צְרִיכָה לַהֲסִירָם: **(ו) שֶׁלֹּא יִהְיוּ מְטֻנָּפוֹת.** דִּכְשֶׁהֵחוּטִין מְטֻנָּף בְּטִיט וְרֹפֶשׁ (ג) הַמַּיִם מְמַחִים אֶת הַטִּיט, וּמְלַכְלְכָן בְּשָׂרָן בַּעֲלִיָּתָן מִן הַטְּבִילָה, וְעַל כֵּן דַּרְכָּהּ לְהָסִיר מִתְּחִלָּה, וְכֵיוָן דְּשָׁקִיל לָהּ מִשּׁוּם טִנּוּף, אַתְיָא לַאֲתוּיֵי. וְכֵן כְּשֶׁהַחוּטִין מְזֻהָבִין, גַּם כֵּן מְסִירָתָם קָדַם הַטְּבִילָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְטַנְּפוּ הַחוּטִין מֵהַמַּיִם, וְאָתְיָא אַחַר כָּךְ לַאֲתוּיֵי. (ז) וְיֵשׁ אוֹמְרִים עוֹד דִּמְחִיבַּת בְּכָל זֶה לְהָסִיר קֹדֶם הַטְּבִילָה מִשּׁוּם חֲצִיצָה, כֵּיוָן שֶׁמְּקֻפָּדֶת עֲלֵיהֶן: **ב (ז) שֶׁהֵם רְפוּיִים.** שֶׁאֵינָהּ מְהַדֶּקֶת בְּחוֹזֶק, (ה) שֶׁאֵינָהּ מְעֻשֶּׂה אֲרִיגָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּקִטְלָא (ו) שֶׁהִיא רְצוּעָה רְחָבָה כְּדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ז', וְאֵינָהּ חוֹנֶקֶת. וְהָא דְּלֹא אָסְרוּ בְּחוּטִין מִשּׁוּם דִּלְמָא וּמְחַוְיָא, דְּזֶה אֵינוֹ שִׁיּוּךְ אֶלָּא בְּדָבָר שֶׁהוּא תַּכְשִׁיט: **(ח) לְפִי שֶׁהִיא מְהֻדֶּקֶת.** הַיְנוּ דְּמִשּׁוּם הָכִי יֵשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם חֲצִיצָה, וְאַף דְּלִקַמָּן בְּסָעִיף ז' מַשְׁמַע דְּטַעַם הָאִסּוּר הוּא מִשּׁוּם דְּהָוֵי דָּבָר חָשׁוּב וְחֲיִשִׁינַן דִּלְמָא שָׁלְפָא וּמְחַוְיָא, (ז) הָתָם מֵירֵי בִּרְפוּיָה סָבִיב צַוָּארָהּ, וַאֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם שָׁלְפָא וּמְחַוְיָא, וְהָכָא כְּשֶׁמְּהֻדֶּקֶת כְּדֵי שֶׁתֵּרָאֶה בָּשָׂר מְמֵילָא לֹא שָׁלְפָא מֵעָלֶיהָ שָׁאז לֹא תֵּרָאֶה בָּעֲלַת בָּשָׂר, וַאֲפִלּוּ הָכִי אָסוּרָה (ט) מִשּׁוּם דִּצְרִיכָה לַהֲסִירָהּ מִשּׁוּם חֲצִיצָה:

בֵּאוּר הַלָּכָה

כֵּן [א]נִרְאָה דִּכְשֶׁעֹּשֶׁת הַדֹּחַק אֵין לְמִחוֹת בְּיַד הַמַּקֵּל לְנַגֵּב בְּכוּס צַר, וּבִלְבַד שֶׁיִּהְיֶה בִּדְבָר שֶׁאֵינוֹ מַקְפִּיד עָלָיו לְמָחְטוֹ אַחַר הַקִּנּוּחַ, וְיִרְאֶה מִתְּחִלָּה לִשְׁפֹּךְ כָּל הַמַּיִם מִן הַכֶּלִי:

יג * שֶׁאֵין בָּהּ וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה שֶׁכָּתַבְנוּ דְּהוּא הַדִּין בְּמַרְאָה שֶׁל מַתָּכוֹת כְּשֶׁאֵינָהּ חֲרִיפָה, בֵּן מַשְׁמָע לְשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ וְהָרַ"ף (סג:), דְּדַוְקָא כְּשֶׁהִיא חֲרִיפָה דְּחָלָה עָלֶיהָ גְּזֵרַת חֲכָמִים, וְאִז אֲפִלּוּ אַחַר כְּבָר בְּכֹחַל אָסוּר, אֲבָל אִם אֵינָהּ חֲרִיפָה הִיא מִכְּלָל שֶׁאר מַרְאָה, דְּמֵה לִי אִם הִיא שֶׁל מַתָּכוֹת, כֵּיוָן דְּאֵינָהּ עֲשׂוּיָה לְהַשִּׁיר בָּהּ נִימִין כְּמִין אַחֵר חֲשִׁיבָא. וּבְזֶה מְדֻיָּק הֵיטֵב לְשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁכָּתַב דְּאֵין בָּהּ חֲשָׁשׁ זֶה, דְּכוֹלֵל בָּזֶה אֲפִלּוּ אִם הִיא שֶׁל מַתָּכוֹת אִם אֵינָהּ חֲרִיפָה, הִיא דִּמְיָא לְשֶׁאר מַרְאוֹת. וְרָאִיתִי בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק לד) שֶׁהֶבִיא בְּשֵׁם מַלְבּוּשֵׁי יוֹם טוֹב (סק"ט) דְּבְמַתָּכוֹת אֲפִלּוּ אֵינָהּ חֲרִיפָה שֶׁאֵינָהּ עֲשׂוּיָה לְהַשִּׁיר בָּהּ נִימִין גַּם כֵּן אָסוּר, דִּבְמַתָּכוֹת לֹא חִלְקוּ חֲכָמִים. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי, כְּפִשְׁטָא דְּלִשְׁנָא דְּכָל הַפּוֹסְקִים, וְהַטַּעַם כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינָהּ עֲשׂוּיָה לְהַשִּׁיר בָּהּ נִימִין כְּמִין אַחֵר דָּמְיָא. וְכֵן מַדְיָק לְשׁוֹן הַגְּמָרָא, דְּקָאָמַר רַב נַחְמָן אָמַר רַבָּה בַּר אֲבוּהּ מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ מַרְאָה שֶׁל מַתָּכוֹת אֲסוּרָה, מִפְּנֵי שֶׁאָדָם עָשׂוּי לְהַשִּׁיר בָּהּ נִימִין הַמְּדַלְדְּלִין, וּמַשְׁמַע דִּכְשֶׁאֵינָהּ עֲשׂוּיָה לְהַשִּׁיר בָּהּ מֻתָּר. וְגַם לִדְבָרָיו הָיָה לוֹ לְרַבִּי מֵאִיר שָׁם בַּגְּמָרָא לְאַפְלוּגֵי עֲלֵיהּ דְּרַבָּנָן גַּם בְּשֶׁאֵינָהּ קְבוּעַ אִם לֹא הָיְתָה חֲדָה, דִּלְדִידֵיהּ דְּלֹא גָּזַר בְּקָבוּעַ אַטּוּ אֵינָהּ קְבוּעַ, כָּל שֶׁכֵּן דְּלֹא גָּזַר אֵינָהּ חֲרִיפָה אַטּוּ חֲרִיפָה. וְכָל זֶה שֶׁכָּתַבְנוּ הוּא אֲפִלּוּ לְדַעַת הַב"ח לְעֵיל בְּסִימָן ער"ה (ס"א) דְּאוֹסֵר בְּנֵר קָבוּעַ בְּצַעֲשָׁשִׁית לְקֹרוֹת לְאוֹרָה, וְכָל שֶׁכֵּן לְשַׁעֲרֵי דַּעְתּוֹ שֶׁמּוּבָא שָׁם בְּמֻגָּן אַבְרָהָם (סק"ב) וּבְ"ח לְהַקֵּל בָּזֶה, וְכָל שֶׁכֵּן בְּעִנְיָנֵנוּ נִרְאֶה דְּאֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

יג (עד) גְּמָרָא שָׁם (קמט.): **א (פ)** בְּאֵר הַיֵּטֵב (סק"א) וּפְרִי מְגַדִּים (מש"ז סק"ה): **(ג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) בְּשֵׁם הַתּוֹסָפוֹת (נז. ד"ה במה): **(ג)** רַשׁ"י (שם ד"ה הא), וְדַעְתּוֹ דְּמִשּׁוּם חֲצִיצָה אֵין צָרִיךְ לְהָסִיר, כֵּיוָן דְּעֵילֵי בְּהוּ מַיָּא: **(ז)** הוּא דַּעַת רַבּוֹתָיו שֶׁל רַשׁ"י (שם) שֶׁפִּרְכִּירָא לְהוּ דְּאַף עַל גַּב דְּעֵילֵי בָּהּ מַיָּא, כֵּיוָן שֶׁמְּקֻפֶּדֶת עֲלֵיהֶן לַהֲסִירָן, מִמֵּילָא חִיְצֵי וּמְחֵיבָא לַהֲסִירָן. וּפְשָׁטָהּ דִּלְשָׁנָא דְּהִרְמ"א כֵּן מַשְׁמַע דִּסְבִירָא לֵיהּ כְּדַעַת רַשׁ"י (שם) וְלֹא כְּרַבּוֹתָיו, וְשָׁם

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סכ"ג) כתב שבכוס צר אסור. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ב) כתב דהטעם דמקפדת עליהם שלא יטנוף על בשרה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שג

וְתוֹלֶה לָהּ עַל לְחָיֵים מִבַּאן וּמִבָּאן, * וְהוּא שֶׁאֵינָם תְּפוּרִים בְּשִׁבְכָּה, (ט) דְּחָיְישִׁינַן דִּילְמָא שָׁלְפָא לְאַחוּיֵי וְאָתֵי לַאֲתוּיֵי אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, חאֲבָל אִם תְּפוּרִים, (י) לֵיכָּא לְמֵיחַשׁ לְהָכִי וּמֻתָּר. הגָּה: וְיֵשׁ אוֹמְרִים דִּכְתוּלָה שֶׁאֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת לְגִלּוּי רֹאשָׁהּ, אֲפִלּוּ תְּפוּרָה בְּשִׁבְכָּה אָסוּר, דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא תְּסִירָהּ עִם הַשִּׁבְכָּה, וְאָתֵי לַאֲתוּיֵי (אור זרוע (מ"ב סי' פל)): ג (יא) טלֹא תֵצֵא בְּכִפָּה שֶׁל צֶמֶר, דְּהֵינוּ חוּטֵי דְּעִמְרָא ידְּגַדֵּילִין וַעֲבִידִי כִּי הוּצָא (פָּרוּשׁ כְּכֵלִים הָעֲשׂוּיִים מֵעֲלֵי לוּלְבֵי הַדְּקָלִים שֶׁהֵם בַּאֲרִיגָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִיצְטַמָּא הָעֲשׂוּיָה כְּמִין לָבָד, כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא שָׁם (מז:)), וּרְחָבִים כִּשְׁתֵּי אֻצְבָּעוֹת (יב) כִּשְׁעוּר צִיץ, כוְלֹא בְּאִיצְטַמָּא, דְּהֵינוּ (יג) מַטְלִית שֶׁתּוֹלִין בּוֹ חוּטִין שֶׁל צִבְעוֹנִין, וְתוֹלִין אוֹתוֹ לְכָלָּה לְהַפְרִיחַ מִמֶּנָּה הַזְּבוּבִים: ד לֹא תֵצֵא בְּעִיר שֶׁל זָהָב, וּפְרָשׁ רַשִׁ"י (נ. ד"ה עיר) שֶׁהוּא (יד) תַּכְשִׁיט עֶגֶל וּמְצִירִין בּוֹ כְּמִין עִיר, וְיֵשׁ בָּאֻמְצַע לָשׁוֹן (טו) שְׁמְחַבְּרִים אוֹתוֹ לַמַּלְבּוּשׁ, מוְרַבָּנוּ תָּם פֵּרַשׁ שֶׁהוּא כְּעֵין עֲטָרָה לָרֹאשׁ: ה נכְּלִילָא, וְהוּא תַּכְשִׁיט שֶׁמַּנִּיחָתוֹ עַל פַּדַּחְתָּהּ מֵאָזֶן לְאָזֶן וְקוֹשְׁרָתוֹ בִּרְצוּעוֹת הַתְּלוּיוֹת, מֻתָּרֶת (ל) לָצֵאת בּוֹ, (טז) * בֵּין שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה מֵחֲתִיכוֹת שֶׁל זָהָב חֲרוּזוֹת בְּחוּט, בֵּין שֶׁאוֹתָן חֲתִיכוֹת קְבוּעוֹת בְּמַטְלִית: ו סרְסוּקְיָא, דְּהַיְנוּ חֲתִיכַת מְעִיל רְחָבָה, אִם יֵשׁ בָּהּ רְצוּעוֹת קְצָרוֹת תְּלוּיוֹת בָּהּ לְקוֹשְׁרָן בָּהֶם וּלְהַדְּקָן סְבִיבוֹתֶיהָ דְּמֵהַדֵּק, שָׁרֵי, וְאִם אֵין לוֹ רְצוּעוֹת, (יז) אָסוּר: ז ע לֹא תֵצֵא (יח) בְּקַטְלָא, דְּהַיְנוּ בֶּגֶד שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנָצִים כְּעֵין מְכַנְסַיִם, וּמַכְנִיסִים בּוֹ רְצוּעָה רְחָבָה וְקוֹשְׁרָהּ סְבִיב צַוָּארָהּ, וְהַבֶּגֶד תָּלוּי עַל לִבָּהּ, וְהוּא חָשׁוּב וּמְצַיֵּר בְּזֶהֶב: ח פלֹא תֵצֵא (יט) בְּנִזְמֵי הָאַף, עצֶאֱל יוֹצְאָה (כ) בְּנִזְמֵי הָאֹזֶן. הגָּה: מִפְּנֵי שֶׁאָזְנֶיהָ מְכֻסּוֹת. וּבְמָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין לְגַלּוֹת הָאָזְנַיִם, אָסוּר לָצֵאת בְּנִזְמִים שֶׁבְּאָזֶן הַיְכָא דְּדָרְכָּהּ לְהוֹצִיאָם מִשָּׁם (אגור זרוע (פסז)): ט (כא) קלֹא תֵצֵא בְּמַחַט נְקוּבָה, וְאִם יָצְאָה (ה) (כב) חַיֶּבֶת. וְשֶׁאֵינָהּ נְקוּבָה, רְאִם מְעֻמֶּדֶת בָּהּ (כג) קְשׁוּרָיָה, (כד) מוּתֶּרֶת לָצֵאת בּוֹ, וְאִם אֵינָהּ מְעֻמֶּדֶת בָּהּ קְשׁוּרָיָה

ח שָׁם ס"ד (ע"ב) בְּמִשְׁנָה. ט שָׁם נ"ז (ע"א) בְּמִשְׁנָה כְּבוֹאֵל וּכְדִמְפָרֵשׁ לָהּ רַבִּי אַבָּהוּ (שם ע"ב).
י הָרי"ף שָׁם (כו:). כ שָׁם (כ"ג) [בַּגְּמָרָא] (נז:). ל שָׁם (ע"א).
מ שָׁם נ"ט (ע"א תוד"ה ולא). נ שָׁם (ס"ב) כִּשְׁמוּאֵל וּכְרַב אַשִׁי דְּמַתְנִי לְקַלָּא.
ס שָׁם בַּגְּמָרָא נ"ז וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ"י (ד"ה רסוקיא).
ע שָׁם בְּמִשְׁנָה נ"ז (ע"א) וּבַגְּמָרָא נ"ט (ע"ב) וּכְלִשּׁוֹן א' שֶׁבְּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י (ד"ה מנקטא).
פ שָׁם וְשָׁם. צ רַשִׁ"י שָׁם (נט: ד"ה נמי) וְהָתוֹסְפוֹת (ד"ה נמי) וְרא"ש (פ"א סי' ו) וְשֶׁאַר פּוֹסְקִים. ק שָׁם ס"ב (ע"א). ר הָרא"ש (שם סי' ז) וּכְרַב אַדָּא שָׁם ס' (ע"א).

בְּאֵר הַיֵּטֵב

ה (ל) לָצֵאת. דְּאֵין דֶּרֶךְ לָצֵאת בָּהּ אֶלָּא אִשָּׁה חֲשׁוּבָה, וְלֹא שִׁלְפָא וּמְחַוְיָא. אֲבָל תַּכְשִׁיטִין שֶׁכָּל הַנָּשִׁים רְגִילִים בָּהֶן, אַף חֲשׁוּבָה אָסוּרָה. שְׁלָטֵי גִּבּוֹרִים (כו: אות ב):

ט (ה) חַיֶּבֶת. עַיֵּן מֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ו) וְט"ז (סק"ו) בְּאָרְכָּן. [וּכְסָפֵר אַלְיָהוּ רַבָּה (ס"ק יב) הִנִּיחַ דָּבָר זֶה בְּצָרְיךְ עִיּוּן]:

בְּאוּר הַלָּכָה

ב * וְהוּא שֶׁאֵינָם תְּפוּרִים וְכוּ'. הִנֵּה הֶעָתִיק בָּזֶה לְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה בְּדֶרֶךְ נ"ז (ע"א) וּבְדֶרֶךְ ס"ד עַמּוּד ב'. וּבְטוּר אִיתָא דְּאֶפְלוּ קְשׁוּרִים שְׁפִיר דָּמֵי, וּמְקוֹרוֹ מֵהָא דְּאִיתָא בְּבָרַיְתָא נ"ז עַמּוּד ב' בְּטוּטָפֹת וּבַשַּׁרְבִיטִין הַקְּבוּעִין בָּהּ, וּמְפָרֵשׁ דְּהַיְנוּ קְשׁוּרִין, וְעַיֵּן בְּקִרְי מְגַדִּים (משז"ה סק"ה):

ה * בֵּין שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה וְכוּ'. עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה כלילא) שֶׁהוֹכִיחַ דְּהָרי"ף (כו:) סוֹבֵר כֵּן, מִדְּסָתַם בָּזֶה לְהַחְמִיר וְלֹא הִזְכִּיר הַחִלּוּק בְּדַאֲנִיסְקָא, וְכֵן דַּעַת הָרַמְבַּ"ם (פי"ט ה"י), וְעַל כֵּן פָּסַק כֵּן לְהַלָּכָה, אַף דְּהָרא"ש (פ"ו סי' ד) וְהָרַ"ן (כו: ד"ה כלילא) וְהַטּוּר כָּתְבוּ בְּהֶדְיָא לְאִסּוּר כְּדַאֲנִיסְקָא, וְהֶגֶה בְּפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (נט. ד"ה כלילא) שֶׁלָּקָנִינוּ כָּתוּב בְּהֶדְיָא, גַּם כֵּן לְאִסּוּר, עַיֵּן שָׁם שֶׁטָּעְמוּ, וְכֵן בְּפֵרוּשׁ רַשַׁ"י דִּבּוּר הַמַּתְחִיל כְּלִילָא, וְגַם הַמְעַיֵּן בְּפֵרוּשׁ הָרי"ף (שם) וּבְרָיָ"ה (הַמאור שם ד"ה אמר) יִרְאֶה דְּאֵין רְאָיָה כְּלָל מִמַּנְּהָג שֶׁהוּא סוֹבֵר לַהֲיתִירָא, וְכֹמוֹ שֶׁהָאֲרִיךְ בָּזֶה בִּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י), עַיֵּן שָׁם, אוְעַל כֵּן יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם יֵשׁ לְהַקֵּל בְּחֲרוּזוֹת בְּחוּט, נָגַד כָּל הָנֵי רַבְוָותָא הַנַּ"ל שֶׁכָּתְבוּ בְּהֶדְיָא לְאִסּוּר:

בָּזֶה אִשָּׁה חֲשׁוּבָה, וְהִיא לֹא שָׁלְפָא וּמְחַוְיָא [גְּמָרָא (נט:)]. וְכָתְבוּ (יג) הַפּוֹסְקִים, דְּבִשְׁאָר תַּכְשִׁיטִים שֶׁכָּל הַנָּשִׁים רְגִילוֹת בָּהֶן, אַף חֲשׁוּבָה אֲסוּרָה לָצֵאת בָּהֶן, דְּלֹא פְּלוֹג רַבָּנַן בְּתַקָּנָתָם: ו (יז) אָסוּר. דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יִפֹּל וְאָתֵי לַאֲתוּיֵי: ז (יח) בְּקַטְלָא. מִשּׁוּם דִּילְמָא שָׁלְפָא וּמְחַוְיָא. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּמַה שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסָעִיף קָטָן ח': ח (יט) בְּנִזְמֵי הָאַף. דְּאַף דְּתַכְשִׁיט הוּא, דִּילְמָא שָׁלְפָא וּמַחְוֵי וְאָתְיָא לַאֲתוּיֵי אַרְבַּע אַמּוֹת: (כ) בְּנִזְמֵי הָאֹזֶן. דְּטָרְחָה לָהּ מִלְּתָא לְמִשְׁלַף וּלְאַחוּיֵי, מִפְּנֵי שֶׁאָזְנֶיהָ מְכֻסּוֹת בְּקִשּׁוּרִים: ט (כא) לֹא תֵצֵא (יד) כְּשֶׁהִיא תְּחוּבָה בִּכְנָפָהּ, דְּדֶרֶךְ הוֹצָאָה הִיא בְּאִשָּׁה לְבֵילֵי עָלְמָא, וּלְעִנְיַן אִישׁ, עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ש"א סָעִיף ח': (כב) חַיֶּבֶת. דְּהָוֵי מַשּׁוי, (טו) וַאֲפִלּוּ מְעֻמֶּדֶת בָּהּ קְשׁוּרָיָה וְתוֹחֶבֶת הַמַּחַט בַּצְּעִיף, אוֹ סוֹגֶרֶת בָּהּ מִפְּתְחֵי חֲלוּקָה, דְּאֵין דֶּרֶךְ לְהַעֲמִיד וּלְסַגֵּר בָּהּ בְּנְקוּבָה, וְלָכֵן הָוֵי מַשּׁוי, וְדֶרֶךְ הוֹצָאָתָהּ כָּךְ בְּמֹחַל, לְתַן מַחְטִים תְּחוּבִים בְּצְעִיפָהּ אוֹ בִּכְנָפָהּ: (כג) קְשׁוּרָיָה. דְּהֵינוּ קְשׁוּרֵי צְעִיפָהּ, אוֹ שֶׁסּוֹגֶרֶת בָּהּ מִפְּתְחֵי חֲלוּקָה, וְיָצְאָה בָּזֶה: (כד) מֻתָּר. יֵשׁ מַאֲחָרוֹנִים (מז) שֶׁכָּתְבוּ, דְּדַוְקָא כְּשֶׁהַמַּחַט אֵינוֹ עָשׂוּי לְהִתְקַשֵּׁט בּוֹ, וְאָז מֻתָּר מִטַּעַם שֶׁכָּיוָן שֶׁהִיא מְשַׁמֶּשֶׁת לָהּ לְצֹרֶךְ לְבִישָׁה הֲרֵי הִיא כִּבְיַת יָד לְהַמַּלְבּוּשִׁים, אֲבָל אִם עָשׂוּי לְהִתְקַשֵּׁט בָּהּ, כְּגוֹן שֶׁרֹאשָׁהּ אֶחָד עָב וְעָשׂוּי כְּעֵין תַּכְשִׁיט, אָסוּר מִדְּרַבָּנָן לְהַעֲמִיד בָּהּ הַקְּשׁוּרִים, דְּילְמָא שָׁלְפָא וּמְחַוְיָא לַחֲבָרְתָּהּ. (יז) גוְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכָל גּוֹנֵי שָׁרֵי, דְּכֵיוָן דִּלְצְנִיעוּת עֲבִידָא לֹא שָׁלְפָא וּמְחַוְיָא, שֶׁלֹּא יִתְגַּלֶּה שְׁעָרָהּ וְלִבָּהּ. וְכֵן מְצַדֵּד הַגְּרָ"א בְּבֵאוּרוֹ, דְּעִקַּר טַעַם הַהֶתֵּר בְּמֻעֶמֶדֶת קְשׁוּרָיָה מִשּׁוּם דִּלְצְנִיעוּת עֲבִידָא. וְעַל כֵּן אֵין לְמִחוֹת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ע) רַשִׁ"י (נז. ד"ה בזמן): ג (י) עַיֵּן בְּ"ח (ס"ד) שֶׁכָּתַב דְּהוּא מַשָּׁא, וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דְּלְאו מַשָּׁא גְּמוּר הִיא, דְּהָא חַד דַּיָּנָא הוּא עִם כִּפָּה שֶׁל צֶמֶר דְּמָתַר לְחַצֵּר, וְכִדְאִיתָא בַּגְּמָרָא נ"ז (ע"ב), וּלְקַמָּן בְּסָעִיף י"ח אִיתָא דְּמָתַר בְּכבוֹל שְׁהוּא כִּפָּה שֶׁל צֶמֶר אַף בְּחַצֵּר שְׁאֵינָהּ מְעֻרֶבֶת, וְהוּא הַדִּין בְּאִיצְטַמָּא, וְכִדְאִיתָא בְּכֵאוּר הַגְּרָ"א שָׁם, וְעַל כָּרְחָךְ דְּלְאו מַשּׁוי גְּמוּר הוּא, וּכְרי"ף (כו:) גַּם כֵּן לֹא כָּתַב בְּהֶדְיָא שֶׁהוּא מַשּׁוי, רַק שְׁאֵינָהּ תְּכֵשִׁיט: ד (יא) תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ט), וְכֵן אִיתָא בְּרַשְׁבָּ"א (נט: ד"ה ושמואל): (יב) (לְבוּשׁ) [לְבוּשֵׁי שְׁרָר]: ה (יג) תּוֹסֶפוֹת (נט: ד"ה מאן) וְהָרא"ש (פי"ו סי' ד), וְכֵן הֵבִיא הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"י) בְּשֵׁם שִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (כו: אות ב): ט (יד) כָּל הַפּוֹסְקִים, דִּילְא תֵצֵא בְּמַחַט נְקוּבָה) וְט"ז (סק"ו) וּמֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ו) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק טו), דִּלְא כְּבֵ"ח (סק"ו) וְעַיֵּן בְּאֹר הַחַיִּים (סק"ו) בְּאָרְכָּן. [וְכִסְפֵר אַלְיָהוּ רַבָּה (ס"ק יב) כָּתַב שֶׁהַשִּׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (כח. אות ב) כָּתַב בְּשֵׁם הָרא"ש וְטוּר דְּאַף בְּנְקוּבָה מֻתָּר, וְעַל כֵּן נִשְׁאַר בָּזֶה בְּצָרְיךְ עִיּוּן, הָאֱמֶת דְּבָרא"ש וְטוּר לֹא נִזְכַּר כְּלָל דִּין זֶה, וְאַדְרַבָּה מְהָרא"ש מִשְׁמַע לְהַפֵּךְ, דְּהָא כָּתַב (פ"ו סי' ז) דְּמַחַט שֶׁמְּעֻמֶּדֶת בּוֹ קְשׁוּרֶיהָ הֲוֵי כְּמַחַט שְׁאוֹגֶרֶת בָּהּ שְׁעָרָהּ, וּבְאוֹגֶרֶת בָּהּ שְׁעָרָהּ לֹא נִזְכַּר בַּגְּמָרָא לְהַתִּירָא רַק בְּאֵינָהּ נְקוּבָה, וּכְמוֹ שֶׁהוֹכִיחַ הַגְּרָ"א. וּבְפֶרֶט דְּכִרְבֵנוּ יְרוּחָם (נתיב יב חלק יא) וְסֵמַ"ג (לאוין סה) כָּתַב בְּהֶדְיָא לְאִסּוּר, וְגַם הַבֵּ"ח (ס"ה) לֹא כָּתַב רַק דְּאֵינוֹ חִיב, אֲבָל אִם עָשׂוּי כְּעֵין תַּכְשִׁיט, אָסוּר מִדְּרַבָּנָן לְהַעֲמִיד בָּהּ הַקְּשׁוּרִים, דְּילְמָא שָׁלְפָא וּמְחַוְיָא לַחֲבָרְתָּהּ. (יז) דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכָל גּוֹנֵי שָׁרֵי, דְּכֵיוָן דִּלְצְנִיעוּת עֲבִידָא לֹא שָׁלְפָא וּמְחַוְיָא, שֶׁלֹּא יִתְגַּלֶּה שְׁעָרָהּ וְלִבָּהּ. וְכֵן מְצַדֵּד הַגְּרָ"א בְּבֵאוּרוֹ, דְּעִקַּר טַעַם הַהֶתֵּר בְּמֻעֶמֶדֶת קְשׁוּרֶיהָ מִשּׁוּם דִּלְצְנִיעוּת עֲבִידָא. וְעַל כֵּן אֵין לְמִחוֹת

(מ) מֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ז) וְשֵׁ"ז (סק"ז) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ט) וְשִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (כח. אות ב): (מא) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ואלו) וְהָרא"ש (פי"ו סי' ד), וְכֵן הַמְבִין מִלְּשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (סי"ב ס"ב) וְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ז) וְשֵׁ"ז (סק"ז) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ט) וְשִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (כח. אות ב): (מב) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ואלו) וְהָרא"ש (פי"ו סי' ד), וְכֵן הַמְבִין מִלְּשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (סי"ב ס"ב) וְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ז) וְשֵׁ"ז (סק"ז) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ט) וְשִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (כח. אות ב): (מג) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ואלו) וְהָרא"ש (פי"ו סי' ד), וְכֵן הַמְבִין מִלְּשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (סי"ב ס"ב) וְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ז) וְשֵׁ"ז (סק"ז) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ט) וְשִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (כח. אות ב): (מד) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ואלו) וְהָרא"ש (פי"ו סי' ד), וְכֵן הַמְבִין מִלְּשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (סי"ב ס"ב) וְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ז) וְשֵׁ"ז (סק"ז) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ט) וְשִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (כח. אות ב): (מה) מֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) וְשֵׁ"ז (סק"ז) לְפָרוּשׁ הַתּוֹסֶפוֹת (ס. ד"ה ותיהרו), וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (שם) דְּכֵן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הַסַּמַ"ג (שם) וְהַתְּרוּמָה (סי' רמ) כְּהַתּוֹסָפוֹת: (מו) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ולא תצא במחט שמחלקת) וּלְכוּשׁ [וּכְפֵרוּשׁ רַשַׁ"י (ס. ד"ה טהורה)], וְאַלְיָה רַבָּה (ס"ק יג) בְּשֵׁם הָרַבָּה רִאשׁוֹנִים, עַיֵּן שָׁם:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (ס"ח) מתיר כהשו"ע גם בחרוזות בחוט. **ב]** וּבשו"ע הרב (ס"א) אסר במקום שעשוי גם להתקשט.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah